

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління міжнародною конкурентоспроможністю»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Рекотова Віта Іванівна

к.е.н.,

доцент кафедри міжнародної

економіки та міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38 0532 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: пн-пт, 17.05-18.25 он-лайн: електронною поштою, пн-пт, 17.05-18.25
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1169

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок стосовно міжнародної конкурентоспроможності підприємств (організацій), умінь оцінювати їх позицію на світовому ринку і розвивати конкурентні переваги у тому чи іншому його сегменті.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми: лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи: ділові, симуляційні ігри, метод генерації ідей, метод кейсів, інтерактивної дискусії та метод проєктів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань; підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з основ міжнародного бізнесу, економічного аналізу в міжнародному бізнесі, конкуренції та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі, корпоративного управління та соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках (ПРН 09); Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їх позиції на світових ринках (СК 04).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
міжнародних відносин та глобальних процесів (ПРН 16).	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні аспекти управління міжнародною конкурентоспроможністю		
Тема 1. Конкуренція і міжнародна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація-обговорення: «Основні функції та класифікація конкуренції»; «Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни». «Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин».
Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуг) як пріоритетний компонент у системі стратегічного менеджменту підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо оцінки конкурентних переваг у сфері собівартості і якості товарів (послуг) обраної студентом компанії.
Тема 3. Фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо діагностики міжнародного конкурентного середовища компанії.
Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо оцінювання міжнародної конкурентоспроможності компанії.
Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення міжнародної конкурентної стратегії компанії.
Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення системи управління міжнародною конкурентоспроможністю компанії і комплексу заходів, необхідних для імплементації обраної конкурентної стратегії
Модуль 2. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності на міжнародному рівні		
Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію результатів дослідження міні-групами на тему: «Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки».
Тема 8. Регіональні та локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію результатів дослідження міні-групами: «Регіон як складова конкурентоспроможності національних господарств світової економіки». Визначити конкурентоспроможність Полтавського регіону.
Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Проаналізувати вплив кластерів світового рівня на економічний розвиток країн Скандинавського регіону. Охарактеризуйте роль інноваційного кластеру у конкурентоспроможності національної

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні аспекти управління міжнародною конкурентоспроможністю		
підприємств		економіки. Проблеми та перспективи реалізації кластерної політики в Україні.
Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Визначити, на якій стадії розвитку перебувають Катар і Україна за методикою Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ). Зробити висновки щодо бенчмаркінгу глобальної конкурентоспроможності цих країн і запропонувати стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності України в умовах жорстокої конкурентної боротьби. Використовуючи основні складові індексу глобальної конкурентоспроможності країн (GCI), побудувати багатокутник конкурентоспроможності заданих країн за основними факторами ВЕФ.
Тема 11. Сучасні конкурентні політики країн та їхня ефективність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо: розкриття особливостей політики ЄС у сфері конкуренції. з якими проблемами стикається Україна при адаптації до норм конкурентного законодавства
Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготуватися до проведення ділової гри: Глобальна конкурентоспроможність країн світу (США, Німеччина, Україна, Польща, Казахстан). <i>Цілі гри:</i> Навчитися працювати зі статистичними даними, аналізувати чинники конкурентоспроможності країн світової економіки, самостійно робити висновки, навчитися працювати в команді.

Інформаційні джерела

1. Воронько-Невіднича Т.В., Василенко М.В., Лещин Д.І. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. Випуск 21. С. 251–254.
2. Волоснікова Н. Напрями розвитку конкурентоспроможності України в умовах глобалізації. *FINANCIAL AND CREDIT ACTIVITY: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE* Volume 4 (45), 2022. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/download/3784/3641>
3. Гусенко О. С. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності України в умовах Європейської інтеграції. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*: зб. наук. праць; за ред.: В.В. Коваленко (голов. ред.). (ISSN 2409-9260). Одеса: Одеський національний економічний університет. 2022. № 7 (296). С. 34-40.
4. Дернова І.А., Боровик Т.М., Кравченко Л.В. Глобальний вимір конкурентоспроможності України. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*, 2020. №42. С. 29-34.
5. Індекс конкурентоспроможності міст України 2019/2020. URL: http://www.ier.com.ua/ua/mci/Report_19-20
6. Карпенко О., Боняр С., Карпенко І. Оцінювання конкурентоспроможності країни за міжнародними рейтингами. *Economic Synergy*, (1;2).(2022). 32–59. URL: <https://doi.org/10.53920/ES-2022-1;2-3>
7. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
8. Луньова, Т. (2022). Оцінка конкурентоспроможності національної економіки України: рейтинговий підхід. *Економічний простір*, (181), 38-42. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-6>
9. Панкратова О. М. Підвищення ролі конкурентоспроможності національної економіки як фактор економічного зростання в умовах глобалізації. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск 52. С. 37-41.
10. Піжук О. І. Сучасні методологічні підходи до оцінювання рівня цифрової трансформації економіки. *БізнесІнформ*. 2019. № 7. С. 39-47.
11. Череп О. Г. Курдупа В. С. Оцінка конкурентоспроможності України. *Економічні науки* ISSN 2307-5740. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/03/2022-en-1-05.pdf>
12. Чеснокова Н. В. Методологічні підходи до оцінки цифрової трансформації економіки. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2020. Том 19. Вип. 2(45). С. 413-427.
13. Bloomberg 2021 Innovation Index. Available at: <https://i.redd.it/uq5b0b0odgf61.jpg>.
14. Doing Business Report URL: <http://www.doingbusiness.org>
15. Global Innovation Index 2021. URL: https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/GII-2021/GII_2021_results.pdf
16. European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations URL: <http://www.efpia.eu>
17. Chepeliuk M.I. (2020) Indeks hlobalnoi konkurentospromozhnosti yak pokaznyk opirnosti krain svitu v umovakh hlobalnoi kryzy [The index of global competitiveness as an indicator of the resilience of the countries of the world in the conditions of the global crisis]// BY. Vol.8 (511). Retrieved from: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-8_0-pages-6_12.pdf
18. The Global Competitiveness Index (2023). URL: <https://www.weforum.org/reports/>
19. Forbes URL: <http://forbes.ua/opinions/1371658-5-faktorov-uspeha-v-stroitelno-biznese-vo-vremya>.
20. Forbes URL: <http://forbes.ua/magazine/forbes/1354532-konkurent-nevidimka>.
21. WEF. Global competitiveness index. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf.
22. INSEAD. Global Innovation Index URL: <https://www.globalinnovationindex.org/home>.
23. IMD WORLD COMPETITIVENESS CENTER. IMD World Competitiveness URL: <https://www.imd.org/news/updates/IMD-2020-World-Competitiveness-Ranking-revealed/>.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- Canva;
- Figma;
- Adobe Photoshop;
- Adobe Illustrator;
- Trello;
- Wix.com.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozheniye_ob_organizatsii_obrazovatel'nogo_protsesta.pdf.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_poryadok_ta_kryteriyi_ocinyuvannya_znan_vminta_navychok_zdobuvachiv_vyshchoyi_osvity_2020.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про повторне навчання http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Навчання відбувається в режимі он-лайн за допомогою дистанційних технологій.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента (http://puet.edu.ua/sites/default/files/kodeks_chesti_students.pdf).

Положення про академічну доброчесність»
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf).

Положення про запобігання випадків академічного плагіату
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zapobigannya_vypadkiv_akademichnogo_plagiatu.pdf).

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_poryadok_perezarah.reziv_navchannya_zdobutyh_v_inozemn_ta_vitchyzn_zvo_2020.pdf).

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf).

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти
посилання; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf).

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_pravyla_vyrishennya_konfliktnyh_sytuaciy_u_vnz_puet_2020.pdf)

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену
(http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_apel_pidsumkontr.pdf)

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>).

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: (<http://puet.edu.ua/uk/psihologichna-pidtrimka-v-puet>).

Уповноважений з прав студентів ПУЕТ (<http://puet.edu.ua/uk/studentskiy-ombudsmen>)

Уповноважений з прав корупції (<http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>).

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/uk/bezpeka-zhittiediyalnosti>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (4 балів); захист домашнього завдання (4 балів); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (8 балів)	30
Модуль 2 (теми 8-12): відвідування занять (4 балів); захист домашнього завдання (4 балів); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (8 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях:	20

Форма роботи	Вид роботи	Бали
	університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни